Työelämä
Suvi Lahti-Leeve

14.9.2021

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain, eräiden teknisten laitteiden vaatimuksenmukaisuudesta annetun lain sekä tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta (HE 94/2021 vp)
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta 15.9.2021

Laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta

Lain 4 b §:ään esitetään lisäystä, jonka perusteella työsuojeluviranomaisella olisi oikeus saada salassapitomääräysten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä välttämättömiä tietoja myös työolosuhteiden valvontaa varten valvonnan kohdentamiseksi ja yksittäisessä valvontatapauksessa.

Hallituksen esityksen mukaan tulorekisteristä saatavilla tiedoilla voitaisiin varmistaa esimerkiksi työtapaturman tutkinnassa oikea työnantaja. Valvonnan suuntaamisessa tulorekisteritietoja voisi käyttää esimerkiksi sen selvittämisessä, onko suunnitellussa valvontakohteessa lainkaan työntekijöitä. Valvonnan resurssien käyttäminen siten tehostuisi ehdotetulla muutoksella.

Tulorekisterin tietoja tulisi kuitenkin käyttää vain harkitusti ja tarveperusteisesti työolosuhteiden valvonnan kohdentamiseksi. Valvontaa tulee suunnata eli kohdentaa riskiperusteisesti yrityksiin ja työpaikoille, joilla on puutteita lainsäädännön noudattamisessa. Tulorekisteritiedoista ei kuitenkaan välttämättä ole suoraan pääteltävissä työnantajan mahdollisia rikkeitä työolosuhteisiin liittyen. Esimerkiksi yötyöstä- tai ylityöstä maksetut korvaukset eivät suoraan kerro työntekijän kuormittumisesta. Lisäksi tulee huomioida, että edellä mainittujen, ns. täydentävien tulolajien ilmoittaminen tulorekisteriin ei ole pakollista. Yritys, joka ilmoittaa tulorekisteriin muita tietoja kuin maksetun palkan yhteissumman, ylittää lain asettaman minimivaatimuksen.

Työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain 50 §:ään ehdotetaan lisäystä, jonka mukaan työsuojeluviranomaisen tulisi jatkossa tehdä poliisille ilmoitus epäiltäessä ihmiskauppaa tai törkeää ihmiskauppaa. Pidämme esitettyä muutosta hyvänä ja perusteltuna. Esitys edistäisi positiivisesti myös harmaan talouden ja työperäisen hyväksikäytön torjuntaa sekä viranomaisten välistä yhteistyötä näiden rikosten torjunnassa.

Työsuojeluviranomaisen ilmoitusvelvollisuus koskisi esityksen mukaan jatkossa myös epäilyä siitä, että työntekijän terveyttä tai turvallisuutta koskevien EU:n kemikaaliturvallisuussäännöksiä olisi rikottu. Myös tämä muutos on perustelu, sillä molemmat ehdotukset tukevat

vastuullisesti ja lainmukaisesti toimivan yrityksen mahdollisuuksia toimia markkinoilla.

Esitetyt säädösmuutokset ovat tarkoituksenmukaisia. Eduskunnan tulee hyväksyä tämä hallituksen lakiesitys esitetyssä muodossa.

Lisätiedot: Asiantuntija Suvi Lahti-Leeve
suvi.lahti-leeve@ek.fi
puh. 044 750 7746